

Administrasjon og styring

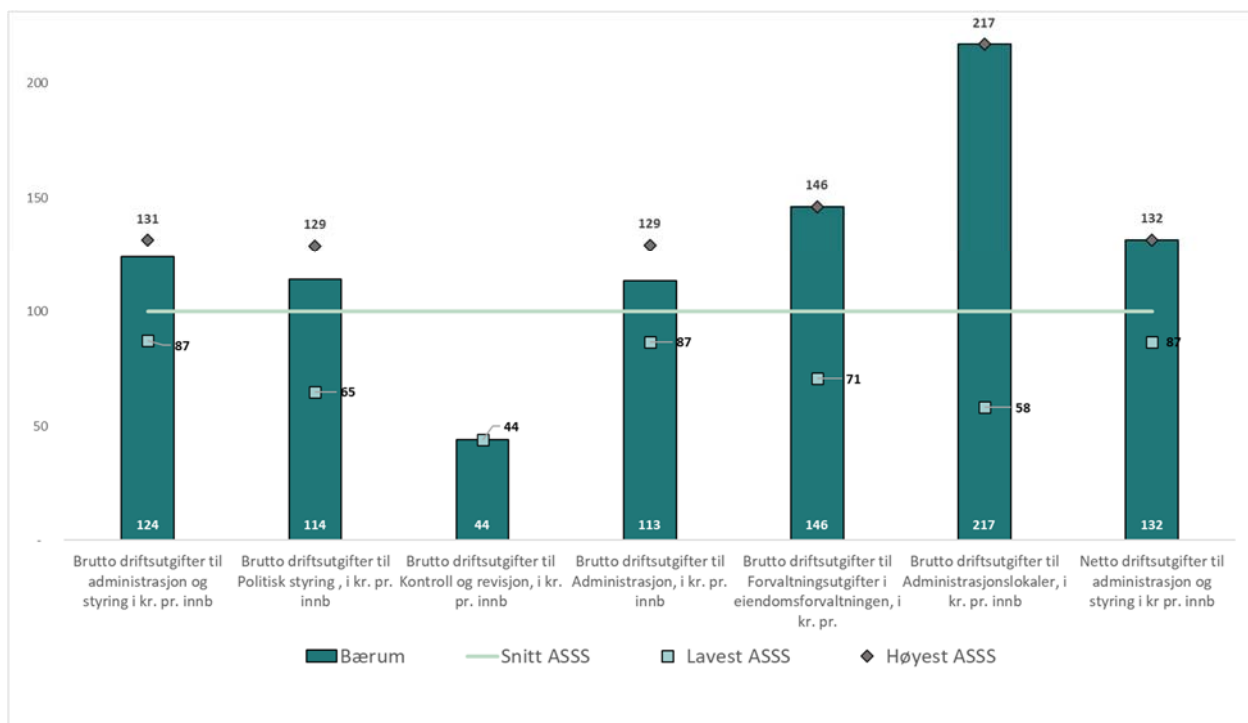
I KOSTRA-sammenheng består grupperingen Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet av KOSTRA-funksjonene 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler.

Regnskapstall for 2023 viser at direktørområdet Organisasjon, Styring og Utvikling (OSU) i kommunens organisasjonskart utgjør om lag 46 prosent av netto driftsutgifter til Administrasjon og politisk styring og kontrollvirksomhet. Bymiljø og eiendom utgjør 27 prosent. Overordnet ledelse, politisk styring og kontroll utgjør 11 prosent, og 7 prosent gjelder administrasjonsutgifter som er postert på andre organisasjonsledd i kommunen. Resterende 9 prosent gjelder felles finansielle poster (avskrivninger driftsmidler).

KOSTRA- funksjonene 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler inngår i KOSTRAS definisjon av Administrasjon og styring, men er også nærmere omtalt under analysen om Eiendomsforvaltning.

Tjenesteprofil for Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet

Indikatorene i tjenesteprofilen er indeksert. Gjennomsnittet i ASSS- nettverket for hver indikator er satt til 100. Kommunens nivå vises i forhold til dette gjennomsnittet.

Figur 1: Tjenesteprofil for Administrasjon og styring – 2023

Indikator	Bærum 2023	Asker 2023	Snitt ASSS	Høyeste ASSS	Laveste ASSS
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger	6 741	5 694	5 779	7 136	4 739
Brutto driftsutgifter til Politisk styring, per innbygger	428	403	373,5	484	244
Brutto driftsutgifter til Kontroll og revisjon, per innbygger	42	50	104,5	262	42
Brutto driftsutgifter til Administrasjon, per innbygger	4 542	4 032	4 240	5 185	3 481
Brutto driftsutgifter til Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen, per innbygger	706	528	504,4	706	342
Brutto driftsutgifter til Administrasjonslokaler, per innbygger	1 023	681	556,4	1 023	275
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger	6 617	5 500	5 348	6 617	4 361
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter	6,20 %	5,90 %	5,90 %	6,90 %	4,50 %

Tabell 1: Indikatorene i tjenesteprofilen 2023.

Kommentar til de enkelte indikatorene i tjenesteprofilen:

Bærum ligger over gjennomsnittet i ASSS-nettverket på samtlige indikatorer for administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet, med ett unntak. For brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon per innbygger ligger Bærum 60 % under gjennomsnittet for nettverket.

Bærum kommune har de høyeste brutto driftsutgiftene til administrasjon og styring per innbygger i ASSS-nettverket, med 6 741 kroner per innbygger, som er 17 % over gjennomsnittet. Dette høye kostnadsnivået skyldes i stor grad betydelige utgifter til administrasjonslokaler og eiendomsforvaltning, hvor Bærum ligger henholdsvis 84 % og 40 % over snittet. Selv om kommunen har høyere utgifter enn de øvrige kommunene i nettverket er det en forbedring fra 2022, da Bærum lå 41 % over gjennomsnittet.

Kommunen ligger over ASSS-snittet på indikatoren *Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter*.

For indikatoren "Brutto driftsutgifter til administrasjon per innbygger" ligger Bærum på 4 542 kroner per innbygger. Dette er 7 % over gjennomsnittet i ASSS-nettverket, noe som markerer en forbedring sammenlignet med 2022, da Bærum lå 18 % over nettverksgjennomsnittet. Dette viser en positiv utvikling i kommunens kostnadseffektivitet innen administrasjon

Bærum er, sammen med Drammen, Fredrikstad, Tromsø og Stavanger, blant de kommunene i ASSS-nettverket med høyest brutto driftsutgifter til administrasjon per innbygger. Til sammenligning ligger de store byene Oslo, Bergen og Trondheim blant kommunene med lavest

utgifter, med et gjennomsnitt på 3 726 kroner per innbygger. Gjennomsnittet for hele ASSS-nettverket er 4 240 kroner per innbygger.

Administrasjonsutgifter påvirkes av både organisering og regnskapspraksis

KOSTRA-tallene for administrasjon påvirkes av flere faktorer, inkludert kommunenes organisering (som selskapsdannelser) og regnskapspraksis, særlig hvordan fellesfunksjoner fordeles til tjenesteområdene. Selv om ASSS-kommunene har forsøkt å etablere en felles forståelse av skillet mellom tjenesteytende områder og administrasjon, skaper ulik organisering og regnskapspraksis variasjoner i utgiftsnivåene.

I Bærum vurderes regnskapsføringen av fellesfunksjoner ved årsslutt, der administrative utgifter knyttet til tjenesteproduksjon overføres fra administrasjonsfunksjonen til de relevante tjenestefunksjonene. Andelen utgifter som er KOSTRA-tilpasset til andre tjenestefunksjoner i perioden har vært stabil med de samme forutsetningene.

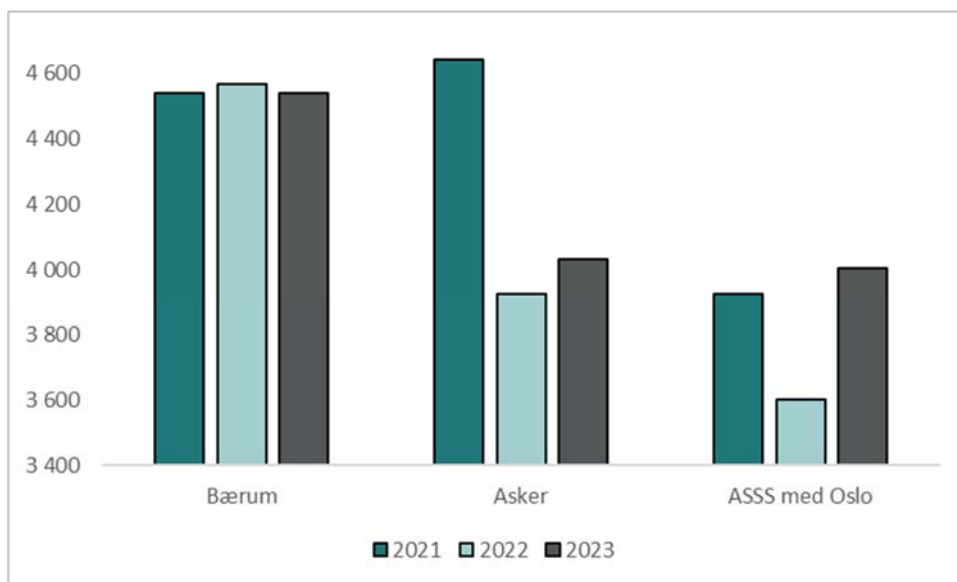
Regnskapsføringsfeil kan ha stor innvirkning på de økonomiske nøkkeltallene og sammenligningen med andre kommuner. I 2020 ble det oppdaget en betydelig feil på KOSTRA-funksjon 130, der innleiekostnader for kontorlokaler feilaktig ble ført i sin helhet på denne funksjonen, i stedet for å bli fordelt i henhold til KOSTRA-veilederen. Dette medførte at utgifter ble feilplassert og påvirket rapporterte nøkkeltall negativt.

For å unngå slike feil er det avgjørende med grundige kontroller og nøyaktig etterlevelse av Kostra-veileder. I år er det gjennomført kontroller uten at vesentlige feil ble avdekket, noe som gir et mer pålitelig datagrunnlag for fremtidige analyser. Imidlertid er det utfordrende å vurdere om andre kommuner fører sine regnskaper korrekt, noe som kan påvirke sammenligningen mellom kommuner.

Utvalgte nøkkeltall, utvikling siste tre år

I dette kapittelet vises utviklingen av utvalgte nøkkeltall over de siste tre årene. For årene 2021 og 2022 er de innrapporterte KOSTRA-tallene justert for inflasjon med deflator, for å gi et mer presist sammenligningsgrunnlag.

Brutto driftsutgifter til administrasjon i kroner per innbygger

Figur 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

Kommune	2021	2022	2023
Bærum	4 542	4 566	4 542
Asker	4 644	3 929	4 032
ASSS med Oslo*	3 926	3 601	4 005

Tabell 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.

Gjennom hele tidsserien har Bærum et høyere utgiftsnivå per innbygger enn ASSS-gjennomsnittet, med et jevnt nivå fra 2021 til 2023. I tabellen nedenfor vises brutto driftsutgifter i kroner per innbygger fordelt på kontogrupper. Tabellen tydeliggjør utviklingstrekk for Bærum innenfor de ulike kontogruppene.

Funksjon 120 Administrasjon (kroner per innbygger)	2021	2022	2023	ASSS-snitt i 2023*
Lønnsutgifter fratrukket sykelønn	2474	2329	2312	2849
Andre driftsutgifter	1381	1664	1728	1074
Overføring til andre	80	14	11	31
Avskrivninger	608	559	491	211
Sum	4542	4566	4542	4165

Tabell 3: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger, fordelt på kontogrupper.

*Aritmetisk gjennomsnitt beregnet av tall hentet fra SSB tabell 12367.

Lønnsutgifter knyttet til funksjon 120 Administrasjon viser en reduksjon på 162 kroner per innbygger (6,5 %) fra 2021 til 2023. *Lønnsutgifter* viser et relativt stabilt nivå for perioden. Nedgang fra 2021 til 2023 sees i sammenheng med ledighet av stillinger i enkelte funksjoner, samtidig krever digitaliseringsarbeidet økt ressursbehov, herunder ivaretagelse av IT-infrastruktur med hensyn til sikkerhet og vedlikehold/drift.

For ASSS-nettverket i 2023 utgjør gjennomsnittet for lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon kroner 2 849 per innbygger. Bærum bruker med dette mindre på lønnsutgifter innenfor administrasjon enn gjennomsnittet i ASSS-nettverket i 2023. Laveste forbruk i ASSS-snitt utgjør kroner 2 131 per innbygger, og høyest kroner 4 083 per innbygger. Kommunene med høye lønnsutgifter per innbygger har til gjengjeld lavt forbruk på *Andre driftsutgifter*.

Avskrivninger er en regnskapsmessig kostnad knyttet til forbruk av anleggsmidler, og innen funksjon 120 Administrasjon i Bærum gjelder dette hovedsakelig IT-programvare, IT-infrastruktur og IT-utstyr. I 2023 utgjorde avskrivningene i Bærum 491 kroner per innbygger, sammenlignet med 211 kroner per innbygger i gjennomsnitt for ASSS-nettverket. Det høye nivået i Bærum reflekterer kommunens satsning på digitalisering, spesielt knyttet til IT-infrastruktur anskaffet i 2018 og 2019. Disse investeringene har en avskrivningstid på fem år, og deres påvirkning på regnskapet vil derfor reduseres betydelig i de kommende årene

Andre driftsutgifter har økt med 347 kroner per innbygger (25 %) fra 2021 til 2023. I 2023 utgjør andre driftsutgifter i Bærum 1 728 kroner per innbygger, og i ASSS-nettverket er gjennomsnittet 1 074 kroner per innbygger. Bærum har det høyeste nivået i ASSS – nettverket. Andre driftsutgifter omfatter flere forhold hvor hovedandelen for Bærum er synliggjort i tabellen nedenfor.

Funksjon 120 Administrasjon - Andre driftsutgifter (kroner per innbygger)	2021	2022	2023	ASSS-snitt i 2023*
Andre driftsutgifter	1381	1664	1728	1074
<i>Herav utvalgte KOSTRA – arter:</i>				
1130 Post, banktjenester, telefon.	123	109	93	**
1185 Forsikringer, vakthold og sikring	9	112	121	**
1195 Avgifter, gebyrer, lisenser ol.	606	684	688	**
1200 Kjøp og fin. leasing dr.midler.	55	130	70	**
1240 Serviceavt., rep. og vaktm.tj..	88	100	108	**
1270 Andre tjenester	371	323	384	200

Tabell 4: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger, kontogruppe Andre driftsutgifter.

*Aritmetisk gjennomsnitt beregnet av tall hentet fra SSB tabell 12367.

**Tall ikke tilgjengelig på detaljeringsnivået.

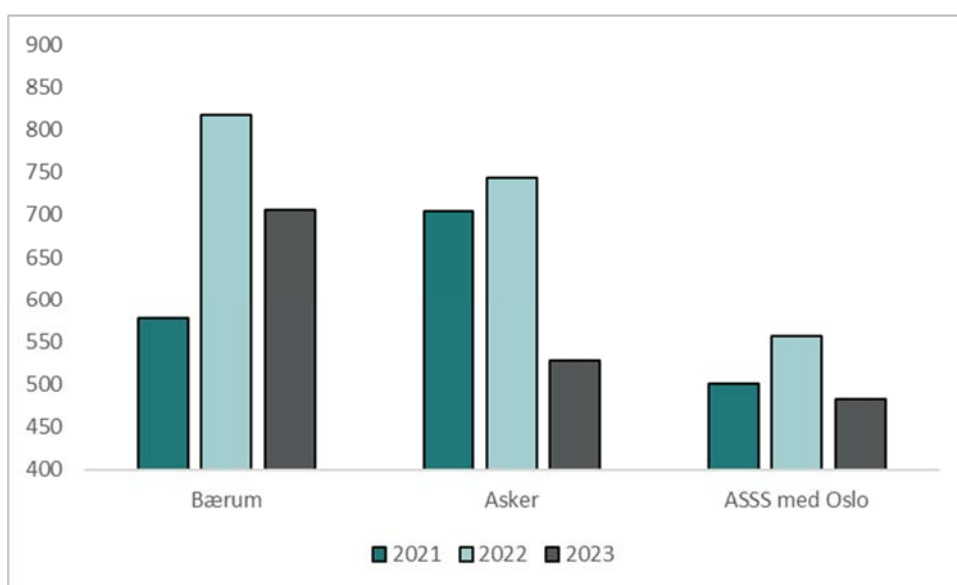
KOSTRA-art 1130 Post, banktjenester, telefon omfatter fellesutgifter for hele kommunen med post og bredbånd/linjeleie. Bredbånd/linjeleie utgjør ca. 95 kroner per innbygger (80 %) av samlet nivået på 121 kroner per innbygger i 2023.

Under KOSTRA-art 1185 *Forsikringer, vakthold og sikring* ble i 2022 og 2023 forsikring av ansatte og erstatninger ved kommunal selvforsikring ført på funksjon 120 Administrasjon. Dette avviker fra 2021, hvor slike utgifter ble ført på funksjon 180 Diverse fellesutgifter. Endringen skyldes en tolkning av KOSTRA-veilederen som indikerte at kostnadene skulle føres på funksjon 120. Det er ulike tolkninger av disse føringene i nettverket, og en felles veileder vil bli utarbeidet for å sikre en ensartet praksis.

KOSTRA-art 1195 *Avgifter, gebyrer, lisenser ol.* omfatter hovedsakelig IT-lisenser til fellessystemer i kommunen og viser en økning på 83 kroner per innbygger (14%) fra 2021 til 2023. Økt digitalisering har resultert i flere systemlisenser og økning i antall brukere. Samtidig har prisene for de store fellessystemene økt betydelig utover normal prisutvikling. Når nye systemer innføres vil det ofte i en overgangsfase være overlapp med gammelt system.

KOSTRA-art 1270 *Andre tjenester* omfatter utgifter til vikartjenester og konsulentbistand, og viser en økning på 13 kroner per innbygger (3 %) fra 2021 til 2023. Nivået i 2023 utgjør kroner 384 per innbygger, hvor ca. 5 % knytter seg til vikartjenester og resterende til utvikling- og digitaliseringsarbeider. Det er fokus på å redusere kjøp av konsulenttjenester og å løse oppgaver innenfor tilgjengelig kapasitet. I flere tilfeller kreves det spesiell kompetanse hvor kjøp av konsulenttjenester er nødvendig.

Brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i kroner per innbygger

Figur 3: Brutto driftsutgifter eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

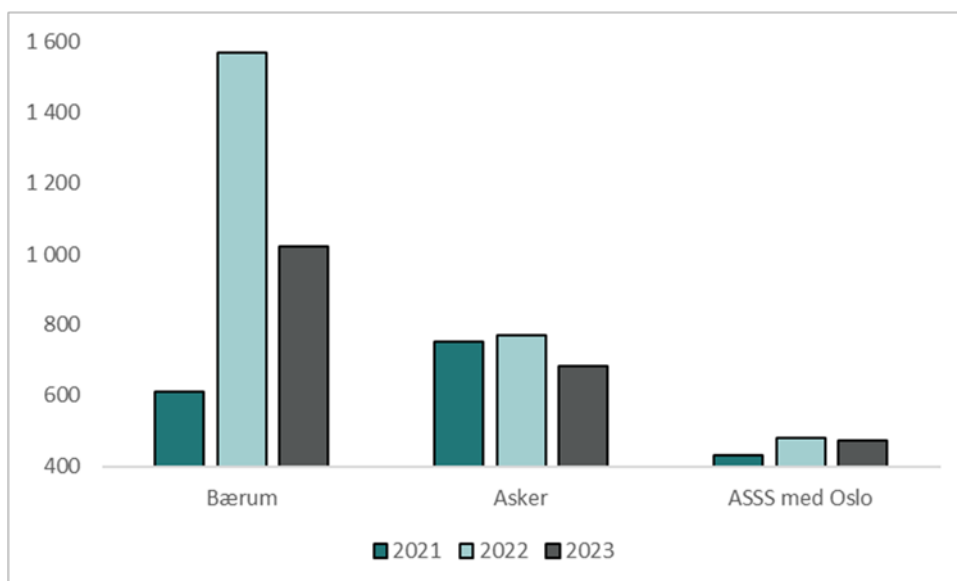
Kommune	2021	2022	2023
Bærum	578	817	706
Asker	705	743	528
ASSS med Oslo*	501	557	483

Tabell 5: Brutto driftsutgifter

eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.

Tallene indikerer at Bærum har opplevd en økning på 128 kroner per innbygger, eller 22 %, fra 2021 til 2023. Økningen i Bærum kommune fra 2021-2023 er hovedsakelig forårsaket av profesjonalisering av forvaltnings-, drifts- og fagenheten gjennom blant annet økt fokus på energieffektivisering, sirkulær økonomi og digitalisering.

Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler i kroner per innbygger

Figur 4: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

Kommune	2021	2022	2023
Bærum	609	1570	1023
Asker	751	768	681
ASSS med Oslo*	430	479	471

Tabell 6: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt

Bærums utgifter til administrasjonslokaler i 2023 er betydelig høyere enn gjennomsnittet i ASSS-nettverket. Dette skyldes hovedsakelig høye leie- og driftskostnader for Kommunegården, som leies fra Bærum pensjonskasse, hvor kommunen dekker både husleie og avdrag på investeringskostnadene. Bygget er også en del av kommunens Meråpent- og sambruksstrategi, som innebærer bruk utover ordinær åpningstid og delvis i helger. Økt bruk, utvidede arealer og høy miljøsertifisering bidrar til høyere driftskostnader og dermed økte utgifter per innbygger sammenlignet med tidligere

Dette er også hovedårsaken til økningen fra 2021 til 2023. Bærum sine tall for administrasjonslokaler i 2022 skiller seg tydelig ut når de sammenstilles med øvrige år, og skyldes at innleiekostnader for kontorlokaler i 2022 i for stor grad ble regnskapsført på funksjon 130. I henhold til KOSTRA-veilederen må utgifter til fellesbygg fordeles. Det er også avdekket enkelte regnskapsføringsfeil i 2023-tallene, men nivået i 2023 er tilnærmet forventet nivå.

Indikator med størst effekt for plassering i Kommunebarometeret 2024 – Administrasjon og politisk styring og kontrollvirksomhet

Nettoutgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehov er ett av syv nøkkeltall i sektoren *Kostnadsnivå* i Kommunebarometeret 2024. Indikatoren teller kun 5 prosent av sektoren og 0,3 % av den samlede totalen. Dermed påvirker indikatoren i liten grad kommunens 99. plass innenfor sektoren *Kostnadsnivå*, og 28. plass totalt i Kommunebarometeret 2024. Det er utgiftene på områdene grunnskole, pleie og omsorg og barnehager som påvirker kommunens plassering mest innenfor sektoren *Kostnadsnivå*. Disse har en samlet vektning på 80 prosent.